

від 6.06.2010 р.) із проханням залучити спеціалістів-релігієзнавців для проведення експертизи з метою обґрунтування ідентичності й доведення недозволеності з боку будь-яких релігійних груп для власного присвоєння назви «Українська Греко-Католицька Церква».)

Питання релігієзнавчої експертизи зберігає в Україні свою актуальність, і з огляду на нові умови, пов'язані з отриманням Томосу і конституюванням ПЦУ. Процес конституювання релігієзнавчої експертизи в Україні перебуває нині в динаміці – розробляються її положення та обґрунтовується законодавче закріплення.

ТОВСТИЙ С.О., магістрант, НаУКМА (Київ)

РЕЗИЛІЄНС ЯК ПІДХІД ДЛЯ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ КОНФЛІКТОГЕННИХ ЧИННИКІВ ТА УМОВИ ЙОГО ФОРМУВАННЯ

Виникнення конфліктних ситуацій у суспільстві, реакція на них, та невчасне й невміле їх вирішення, часто призводить до стресового стану особистості, що може негативно впливати на її психофізіологічний стан. При постійному чи доволі частому впливі на психіку особистості стресогенних чинників, у неї можуть виникати шкідливі для її здорового функціонування зміни, що у свою чергу впливають на якість життя людини та її взаємодію з оточуючим середовищем. Особливо значної шкоди здоровому психофізіологічному й фізичному функціонуванню людини може завдавати вплив надзвичайних ситуацій, як то: військові конфлікти, стихійні лиха та катаклізми. Кожна людина по-різному може відчувати на собі цей вплив і, відповідно, реагувати та відновлюватися (або ж навпаки) після чи під час дії на неї стресогенних чинників спричинених конфліктною ситуацією. Для нашої країни на сьогоднішній день особливо актуальними є наслідки спричинені початком та подальшим розвитком збройного протистояння на тимчасово окупованих територіях. Окрім тих осіб, що безпосередньо приймали та приймають участь у зоні протистояння та на прилеглих до неї територіях, негативному впливу на психічне здоров'я піддаються також особи, що мешкають на цих територіях, а також вимушено переміщені особи, або переселенці. Зміна звичного для людини оточення та місця проживання, особливо, коли ці зміни вимушені та викликані військовим конфліктом, також призводять переважно до негативних (хоча, інколи й навпаки) реакцій, що впливають на якість життя та на стійкість особистості до життєвих негараздів й відновлюваності організму в цілому.

Вже декілька років серед українських фахівців у сфері психічного здоров'я та соціальної роботи для визначення життєстійкості, психологічної відновлюваності, стресостійкості та дотичних до них понять вживається термін резилієнс. Однозначного та загальноприйнятого визначення цього терміну, що має англійське походження, у науковому середовищі поки що не має, але фахівці з кафедри психології та педагогіки, а також кафедри соціальної роботи «Києво-Могилянської академії» пропонують використовувати визначення, що вживає Всесвітня організація охорони здоров'я [1, с. 26].

Під час проходження виробничої практики мною було проведено чотири інтерв'ю з експертами, що є фахівцями з резилієнс. На думку деяких з експертів, резилієнс є більш ширшим поняттям ніж життєстійкість, стресостійкість чи, наприклад, психологічна пружність і може містити у собі певну частину кожного з перерахованих вище. Тобто, узагальнюючи вище згадане, на мою думку, резилієнс, вірогідно, не є повним аналогом тих психологічних понять, що вживають у нашому освітньо-науковому середовищі для позначення боротьби та подолання тих проблем сфери психічного здоров'я, що можуть бути викликані стресогенними чинниками спричиненими військовим конфліктом, що потребує, на мою думку, подальшого більш глибокого та детального дослідження з моєї сторони.

Серед чинників, що можуть сприяти підвищенню рівня резилієнс, фахівці називали такі як, наприклад: наявність близького оточення, якому особа довіряє, відсутність таких шкідливих звичок, як надмірне вживання алкоголю та вживання наркотичних речовин, активний спосіб життя, наявність мети, корисна зайнятість, догляд та допомога тим, хто цієї допомоги потребує, фінансово-економічний фактор та наявність цікавого й, по можливості, корисного хобі.

Література

1. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс :навч.-метод. посіб. / [Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін, А. Максименко, С. Богданов, О. Бойко ; за заг. ред. Н. Гусак] ; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». – Київ : НаУКМА, 2017. – 92 с.

ЧЕРНОБРОВКІН В.М., доктор психол. наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки НаУКМА (Київ)

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ ПРИЙНЯТТЯ ПЕДАГОГІЧНИХ РІШЕНЬ

У загальній системі психологічної служби освітніх закладів найважливішою складовою є робота практичного психолога з учителями. Мета цього напрямку роботи психолога – психологізація вчителя, підвищення його професійної компетентності, допомога в розвитку навичок ефективної педагогічної взаємодії.

Водночас учителі – це та категорія учасників педагогічного процесу, яка є джерелом запитів, пов'язаних з учнями, їхніми батьками, і значно рідше педагоги звертаються з приводу власних проблем.

Із цим пов'язані істотні труднощі в роботі психолога, тому що більшість педагогів схильна бачити причини виникаючих проблем не в собі – у своєму стилі спілкування, власних непродуктивних стратегіях поведінки, браку спеціальних умінь, а в інших суб'єктах навчально-виховного процесу. У зв'язку із цим важливим завданням психолога є сприяння інтерналізації локусу контролю вчителя в сприйманні і розв'язанні ним проблемних ситуацій.